

OSMANLI DEVLETİ'NİN I. DÜNYA SAVAŞINDA YER ALDIĞI CEPHELER

Cepheler:

Kendi Sınırlarımızda: Kafkas, Çanakkale, Kanal(Süveyş), Irak-İran, Filistin-Suriye, Hicaz-Yemen
Sınırlarımız dışında: Makedonya, Romanya, Galiciya
Bu cephelerde müttefiklerimize (İttifak Devletleri) yardım ettik.

Taarruz(Saldırı) Cepheleri: Kafkas, Kanal (*K ile başlar*)

Savunma Cepheleri: Çanakkale, Suriye-Filistin, Irak-İran, Hicaz-Yemen

Yardım Gönderdiğimiz Cepheler: Makedonya, Romanya, Galiciya (*Sonu ya ile biter*)*

**Bu cephelerde müttefiklerimiz olan Almanya, Avst. Mac. İmp. ve Bulgaristan'a yardım ettik.*

ÇANAKKALE CEPHESİ

1-İstanbul ve Boğazları ele geçirip Osmanlı Devleti'ni saf dışı bırakmak,
2-Rusyaya yardım götürmek,

3-Balkan Devletleri'ni savaşa çekmek,
4-Savaşı kısa zamanda sonuçlandırmak,
isteyen İtilaf Devletleri tarafından açıldı.

Denizden boğazı geçemeyen İtilaf Devletleri, kara savaşlarında **19. Tümen Komutanı Mustafa Kemal** tarafından durduruldular.

Sonuçları

- **Savaşın uzamasına** neden olmuştur.
- Osmanlı Devletinin **galip geldiği tek cephe**dir.
- **Rusya**, yardım alamadığı için ekonomik kriz çıkmış, Bolşevik İhtilali yaşanmış ve **I. Dünya savaşından çekilmiştir.**
- Mustafa Kemal'in tüm **dünyada tanınmasına** ve **Milli Mücadele'nin lideri olmasına** ortam hazırlamıştır.
- Gizli antlaşmalar ilk kez ortaya çıkmıştır.
- Balkan devletlerinin tutumları değişmiş, **Bulgaristan** İttifak Devletlerinin yanında savaşa girmiştir.
(Amacı; *I. Balkan savaşı sonunda kazandığı toprakları tekrar alabilmektir.*)

("Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum" sözü burada söylenmiştir.)

KAFKAS CEPHESİ: Osmanlı Devleti'nin ilk taarruz cephesidir. Bu cephede Ruslara karşı savaştık.

Amaç:

1- İttihatçıların Anadolu'daki Türklerle Orta Asya'daki Türkleri birleştirmek istemeleri
2- Almanların Bakü petrollerini ele geçirmek istemesi

- Gerekli tedbirler alınmadan yapılan **Sarıkamış Harekâtı** başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Aşırı soğuk ve hastalık nedeniyle Türk ordusu iklim şartlarına mağlup olmuş, Doğu Anadolu (Erzurum, Muş, Bitlis, Trabzon, Erzincan ve Van) Rus işgaline uğramıştır.
- Çanakkale Cephesinden sonra Diyarbakır'a gönderilen **Mustafa Kemal**, burada gerekli tedbirleri alarak **Muş** ve **Bitlis**'i Rus işgalinden kurtardı. (1916)
- Rusya'da çıkan Bolşevik İhtilali Rusya'nın savaştan çekilmesine neden oldu.
- **Rusya** ile **Osmanlı Devleti** arasında imzalanan 3 Mart 1918 **Brest Litovsk Antlaşması** ile bu cephe kapanmıştır. Kars, Ardahan ve Batum Osmanlı Devleti'ne geri verilmiştir.*

(Son zamanlarda kaybettiğimiz yerleri geri alma amacı)

Bilgi: Doğu Anadolu'nun Rus işgaline uğraması üzerine, Ruslarla işbirliği yapan Ermeniler Türk köylerine baskınlar düzenleyerek katliamlar yaptılar. Bunun üzerine Osmanlı Devleti **hem kendi güvenliğini hem de Ermenilerin güvenliğini sağlamak** için **Tehcir Kanunu**'nu (*Sevk ve İskan Kanunu*) çıkararak olaylara karışan Ermenileri bugünkü Suriye ve Lübnan'a göç ettirdi. **(1915)**

Zeki DOĞAN
sosyalciniz.wordpress.com

HİCAZ-YEMEN CEPHESİ: Çöl Kapları **Fahrettin Paşa** Türk birlikleri bu cephede hem **İngilizlerle** hem de İngilizlerin kışkırttığı **Araplarla** savaşmak zorunda kalmıştır.

Bilgi: Bu cephe ümmetçilik düşüncesinin zayıfladığını, milliyetçiliğin güçlendiğini ortaya koymuştur.

KANAL CEPHESİ: Almanya'nın isteği üzerine açılan bir taarruz cephesidir.

- Amaç; **Mısır'ı İngilizlerden geri almak ve Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek**, İngiltere'nin Uzakdoğu (*Hindistan*) sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmektir.*
(*jeopolitik konum)
- Bu cephedeki mücadeleler Osmanlı devletinin başarısızlığı ile sonuçlandı.

SURİYE CEPHESİ: Kanal Cephesinin devamıdır.

- ✓ Osmanlı Devleti'nin Kanal cephesinde başarılı olamaması üzerine üstünlük İngilizlere geçmiş, İngiltere Araplarla işbirliği yaparak Osmanlı ordusunu yenilgiye uğratmış, Osmanlı Devleti Sina Yarımadası, Filistin ve Suriye'yi kaybederek Halep'e kadar geri çekilmiştir.
- ✓ Mustafa Kemal bu cephede önce **7. Ordu Komutanı**, daha sonra da **Yıldırım Orduları Grup Komutanı** olarak görev yaparak, İngilizleri Halep'te durdurmuş ve Anadolu'yu işgalden kurtarmıştır.

IRAK CEPHESİ: Irak petrollerini ele geçirmek ve kuzeye doğru ilerleyerek

Kafkaslardaki Rus kuvvetleriyle birleşmek isteyen İngilizler tarafından açıldı.

- ✓ **Halil (Kut) Paşa** komutasındaki Türk ordusu **Kut-ül Amare**'de İngilizleri yenilgiye uğrattı ve büyük bir zafer kazandı. (*Bu zafer Çanakkale Zaferi'nden sonra kazandığımız en büyük zaferdir.*)
- ✓ Ancak İngilizlerin toparlanarak daha büyük bir kuvvetle saldırıya geçmeleri sonucunda başarısız olduk.